

ת"פ 13268/09/15 - יאיר ביטון נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 13268-09-15 מדינת ישראל נ' פינס ואח'
7.11.19

בפני כבוד השופטת טלי חיימוביץ
המבקש: נאשם 5 יאיר ביטון באמצעות עוה"ד פלג וגולן

נגד
המשיבה: מדינת ישראל באמצעות עוה"ד קרמני וטל
החלטה

נאשם 5 (להלן: "**הנאשם**"), עותר ליתן צו לסגור את הדלתיים ולאסור פרסום של חלקים מעדותו, באופן שתוכנם לא יועבר גם לרשויות התביעה המנהלות נגדו תיק פלילי בבית-המשפט המחוזי בירושלים (ת"פ 28759-05-15 להלן: "**התיק בירושלים**").

מדובר באותם חלקים מעדותו הראשית העוסקים בקשריו של הנאשם עם יצחק אברג'יל (להלן: "**אברג'יל**"), ובאירועים שאירעו במהלך חקירות המשטרה בשנת 2008 ובין השנים 2012-2014. לטענתו, באי כוחו דאז (שחלקם נאשמים בתיק בירושלים), הזהירו אותו, עובר לחקירתו, כי אם לא יפליל את אברג'יל, גם ללא בסיס, "יתפרו" החוקרים את התיק נגדו, וזה היה הבסיס למצבו התודעתי עם כניסתו לחדרי החקירות. מידע זה מטבע הדברים, נוגע ישירות לנושאים הנדונים בתיק בירושלים, עלול להשפיע על מצבו, ויתכן שגם עלול להפלילו בעבירות המיוחסות לו שם.

ב"כ הנאשם מפנה להחלטות שניתנו בתיק זה בעניינה של עדת התביעה עו"ד רות דוד, במסגרתן ניתן לה חיסיון שימוש מכח סעיף 47(ב) לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 (להלן: "**הפקודה**"), וצווים מכח סעיפים 68 ו-70(ד) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד - 1984 (להלן: "**חוק בתי המשפט**"), לסגירת הדלתות ואיסור פרסום פרוטוקול העדות, כולל העברתו לידי התובעים בתיק בירושלים, וזאת עד סיום עדותה שם.

לטענתו, יש לגזור גזירה שווה בין הנאשם לבין עו"ד דוד הנאשמת עמו בתיק בירושלים. כפי שהוטל חיסיון על עדותה, תוך העדפת האינטרס שלה לחיסיון מפני הפללה עצמית וחקר האמת, על פני אינטרס הציבור לדעת, יש ליתן לנאשם חיסיון זהה, על מנת שיוכל להעיד עדות אמת.

עוד טען, כי גם משבחר הנאשם להעיד להגנתו, עומדת לו הזכות לחיסיון מפני הפללה עצמית, מכח הוראת סעיף 47(ג) לפקודה, ביחס לעבירות אחרות שהוא מואשם בהן. בקשת הנאשם עוסקת בעובדות הנוגעות לעבירה שהוא מואשם בה בתיק בירושלים, ויש לאפשר לו לפרוש כאן את מלוא היריעה, ללא חשש מהפללה עצמית שם. הדילמה שעמדה ביסוד

החלטת בית המשפט בעניינה של עו"ד דוד, תקפה גם כאן.

ב"כ המשיבה מתנגדת לבקשה, בהעדר בסיס חוקי. לטענתה, עו"ד דוד נדרשה למסור עדות כעדת תביעה, ולכן קיבלה חיסיון שימוש מכח סעיף 47(ב) לפקודה, בשונה מעניינו של הנאשם, אשר אינו חייב להעיד במשפטו, אך משבחר להעיד, אין לו חיסיון מפני הפללה עצמית ולא חל עליו סעיף 47(ב) לפקודה.

עוד טענה, כי מסירת גרסה חדשה בעניינים הנדונים בתיק בירושלים, מבלי שהתביעה או בית המשפט המחוזי בירושלים ידעו על כך, חותרת תחת אינטרס גילוי האמת והבאת עבריינים לדין. חיסיון בהיקף המבוקש גם ירחיב את חיסיון השימוש לטובת הנאשמים השותפים לכתב האישום בירושלים, שלא כדין (ע"פ 1497/92 מדינת ישראל נ' צוברי(פורסם בנבו, 23.8.1993)).

ב"כ המשיבה הוסיפה וטענה, כי הבקשה אינה מגלה נימוק לסגירת הדלתות בגדר אחד החריגים הקבועים בסעיף 68 לחוק בתי המשפט. החלטה כזו גם תשפיע על המשך ניהול התיק, על הסיכומים ועל הכרעת הדין ותגרור הטלת חיסיון על חלקים נרחבים מהם. צו איסור פרסום אינו מיועד למנוע עיון התביעה בחומר רלוונטי לאישום, ולא יכול להיות מכוון כלפי הפרקליטים בתיק בירושלים. הגוף הממונה על שני התיקים זהה, והגשת שני כתבי אישום שונים בניהול צוותים שונים, אינה אמורה להוות שיקול בבחינת הבקשה.

דין

השאלה העומדת לפתחי היא, האם חיסיון השימוש מכח סעיף 47(ב) לפקודה, חל גם על נאשם שמעיד להגנתו, ומעוניין למסור **מיוזמתו שלו** ראיות העלולות להפלילו במשפט אחר.

ב"כ הנאשם ביקש להיבנות מההחלטה בעניינה של עדת התביעה עו"ד רות דוד, אלא שמדובר בשתי סוגיות שונות בתכלית.

עו"ד דוד זומנה להעיד כעדת תביעה, ולא היתה נתונה בידיה האפשרות להימנע מלהעיד. היות שהיה בעדותה כדי להפליל אותה בתיק בירושלים, הוענק לה חיסיון שימוש מכח סעיף 47(ב) לפקודה. לצד החיסיון הוספתי צו לסגירת דלתות מכח סעיף 68(ב)(7) לחוק בתי המשפט, ואיסור פרסום, כולל איסור על העברת החומר לרשויות התביעה בתיק בירושלים. חשוב להבהיר כי צווים אחרונים אלה נועדו לשרת את חיסיון השימוש, ולא עומדים בפני עצמם.

עניינו של הנאשם שונה. הנאשם אינו חייב להעיד להגנתו, כאמור בסעיף 161(א)(2) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, אלא בוחר בכך, וגם רשאי, במסגרת חקירתו הראשית, לבחור את התוכן שיוצג בפני בית המשפט, כולל גילוי עובדות העלולות להפליל אותו או לשנות את מצבו לרעה בתיק האחר. מכאן, שעל פי לשונו לא חל עליו סעיף 47(ב) לפקודה, העוסק בסיטואציה בה בית המשפט **חייב** אדם למסור ראיה מפלילה. במסגרת חקירתו הנגדית, היה ויתבקש לענות על שאלות העלולות להפלילו בתיק בירושלים עומדת לו הגנה לפי סעיף 47(ג) לפקודה.

ברורה לי עמדת הנאשם, אשר מחד גיסא, מבקש להוכיח את חפותו באמצעות מסירת גרסה שלמה ומלאה, ומאידך גיסא, גרסה כאמור עלולה להזיק לו בתיק אחר, אלא שגם בנסיבות כאלה אין לראות בו אדם "החייב" למסור ראיה, ומכאן, אדם הזכאי להגנה המוקנית על פי סעיף 47(ב) לפקודה, לאלה המחוייבים למסור ראיות מפלילות.

בית המשפט העליון דחה בעבר עתירות של נאשמים להבטיח להם חיסיון שימוש בגין ראיות שהם עצמם ביקשו להביא

בפני בית המשפט. ראה לעניין זה דברים שנאמרו בע"פ 9216/03 ז'אן אלרז נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 16.1.06):

"...לבסוף, ראיתי לנכון להתייחס לטענה נוספת שהייתה בפי המערער, לפיה היה ראוי להעניק לו חיסיון מפני הפללה, כדי לאפשר לו לחשוף את מיקומו של סכום הכסף שהתקבל, לגרסתו, מידי הלבנונים. הסעיף בו נתלה המערער בטענתו זו הוא סעיף 47(ב) לפקודת הראיות... על נאשם המבקש להסתייע בסעיף האמור, מוטלת החובה להראות כי הוא עצמו ביקש להימנע ממסירת הראיה נוכח חששו מהפללה, וחויב למסרה חרף התנגדותו... המקרה שבפנינו אינו בא בגדרו של כלל זה. בית-המשפט לא חייב את המערער למסור כל ראיה אותה סירב למסור, ומשלא הצביע המערער על כל חיסיון אחר העשוי לחול עליו, הרי שדין טענה זו אף היא, להידחות."

ככל שהנאשם מבקש שלא להפליל נאשמים אחרים בתיק בירושלים, במסגרת עדותו כאן, גם זכות שכזו אין לו (ע"פ 1707/08 אלי אריש נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 25.11.08)).

לבסוף אציין כי הנאשם לא הראה כל טעם אחר לסגירת הדלתיים או לאיסור פרסום עדותו, הנובעים מסעיפים 68(ב) או 70 לחוק בתי המשפט.

הבקשה נדחית איפוא.

ניתנה היום, ט' חשוון תש"פ, 07 נובמבר 2019, בהעדר
הצדדים.